

**KÖZÚTI ÉS LÉGI KÖZLEKEDÉSI, SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÉS LOGISZTIKAI
ISMERETEK ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ
SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA**

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A közúti és légi közlekedési, szállítmányozási és logisztikai ismeretek ágazaton belüli specializáció szakmai érettségi vizsga részletes érettségi vizsgakövetelményei a XL. Közlekedés, szállítmányozás és logisztika ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 841 02 Közúti közlekedésüzemvitel-ellátó,
- 54 841 03 Légi közlekedésüzemvitel-ellátó,
- 54 841 11 Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző.

A) KOMPETENCIÁK

1. Szakmai nyelv- és szóhasználat, beszédkészség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A szakmai fogalmak helyes használata	A szakmai fogalmakat megfelelő helyen és módon alkalmazza.	Legyen képes a fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetésére.
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	Legyen képes a szóbeli vizsgáját logikusan, következetesen felépíteni. Legyen képes az önálló előadásmódra, a szakmai kifejezések helyes alkalmazására.	
1.3. Kommunikáció szakmai nyelven	Legyen képes a feltett kérdések megértésére és a pontos válaszadásra.	Legyen képes a feltett kérdések megértésére és a pontos, lényegre törő válaszadásra.

2. Logikus gondolkodás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Logikai képesség	A meglévő információk, valamint az elmélet és gyakorlat közötti összefüggések felismerése.	
2.2. Kombinatív képesség	A meglévő információk alapján a lehetőségek számbavétele.	

3. Rendszerező képesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Lényegkiemelés	Tudja a lényeges és kevésbé lényeges szempontokat megkülönböztetni. Legyen képes az információk osztályozására szakmai szempontok alapján.	Legyen képes az információk szétválogatására szakmai szempontok alapján.
3.2. Elvonatkoztatás képessége	Tudja a tények és törvényszerűségek közötti összefüggéseket felismerni, legyen képes ezeket alkalmazni.	

4. Elemi számolási készség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. A közlekedési földrajzhoz kapcsolódó szükséges egyszerű számolási feladatok	Legyen képes a közlekedési földrajzhoz kötődő egyszerű számítások elvégzésére.	
4.2. A közlekedési ismeretekhez és üzemvitelhez kötődő egyszerű számolási feladatok	Legyen képes a közlekedési folyamatokhoz, üzemhez, menetrendekhez kapcsolódó egyszerű számolási feladatok végrehajtására.	

B) TÉMAKÖRÖK**1. Közlekedési ismeretek**

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Közlekedéstörténet	<p>Legyen képes bemutatni a közúti közlekedés kialakulását, fejlődését a kezdetektől napjainkig.</p> <p>Tudja bemutatni a vasúti közlekedés kialakulását, fejlődését a kezdetektől napjainkig.</p> <p>Legyen képes bemutatni a vízi közlekedés kialakulását,</p>	<p>Legyen képes bemutatni a csővezetékes szállítás kialakulását, fejlődését a kezdetektől napjainkig.</p> <p>Tudja bemutatni a hírközlés és a távközlés fejlődését.</p>

	<p>fejlődését a kezdetektől napjainkig.</p> <p>Tudja bemutatni a légi közlekedés kialakulását, fejlődését a kezdetektől napjainkig.</p>	
1.2. Közlekedési alapfogalmak	<p>Tudja meghatározni a közlekedés fogalmát, feladatát.</p> <p>Legyen képes értelmezni a közlekedés fogalmának összetevőit.</p> <p>Tudja bemutatni a közlekedés kiszolgáló létesítményeit, a raktárakat.</p> <p>Legyen képes bemutatni a közlekedés felosztását, a közlekedési alágazatok jellemzését, a közlekedési munkamegosztást.</p> <p>Legyen képes ismertetni a közlekedés alapfogalmait: áru, küldemény, fuvarozás, szállítmányozás, fuvarlevél, fuvardíj, járműbérlet.</p>	<p>Tudja bemutatni a közlekedési infrastruktúrát.</p> <p>Tudja bemutatni az ember szerepét a közlekedésben.</p>
1.3. A vasúti közlekedés technikája	<p>Legyen képes ismertetni a vasúti közlekedés felosztását, a vasúti pályát, az alépítmény részeit, kialakítását, feladatát.</p> <p>Tudja a felépítmény és részeinek a jellemzőit, a felépítményi alapfogalmakat, valamint a különleges felépítményeket.</p> <p>Legyen képes ismertetni a vágánykapcsolások fajtáit, azok fő jellemzőit.</p> <p>Legyen képes bemutatni a vasúti vontató járművek fajtáit, jellemzőit, a vasúti vontatott járművek szerkezetét és típusait, a vasúti járművek káros mozgásait.</p> <p>Tudja ismertetni a vasúti közlekedés kiszolgáló létesítményeit.</p>	<p>Tudja ismertetni a vasúti jelző- és biztosítóberendezéseket.</p>

<p>1.4. A közúti közlekedés technikája</p>	<p>Tudja ismertetni a közúti pályát, a közutak osztályozását, a közúti pályával kapcsolatos alapfogalmakat. Legyen képes bemutatni a közúti járművek szerkezetét és felépítését, a négyütemű Otto-motor, valamint a dízelmotor működését.</p> <p>Tudja csoportosítani a tehergépjárműveket. Legyen képes bemutatni a tehergépjárművek főbb jellemzőit, a közúti járművek fontosabb paramétereit.</p>	<p>Tudja ismertetni a közúti járművek csoportosítását. Legyen képes bemutatni a kétütemű Otto-motor működését, tudja ismertetni a motorok üzem- és kenőanyagainak főbb jellemzőit.</p>
<p>1.5. A városi közlekedés technikája</p>	<p>Tudja ismertetni a városok részeit, a települések úthálózatát. Legyen képes bemutatni a városi közlekedés járműveit, az autóbuszokat, trolibuszt, villamost, metrót és HÉV-et. Tudja meghatározni a városi közlekedés járműveivel szemben támasztott követelményeket. Legyen képes bemutatni a városi közlekedés kiszolgáló létesítményeit, az autóbusz-megállóhelyeket, az autóbusz-állomások csoportosítását, feladatait, részeit.</p>	<p>Tudja ismertetni a városok, települések csoportosítását, részeit.</p>
<p>1.6. A vízi közlekedés technikája</p>	<p>Legyen képes bemutatni a vízi közlekedés csoportosítását, a vízi közlekedés pályáját, a belvízi és tengeri hajóútvonalakat.</p> <p>Legyen képes meghatározni a vízi közlekedés járműveit, a hajók csoportosítását, felépítését, a főbb szerkezeti részek közül a főgépet, a segédüzemet és a hajók csővezetékrendszereit. Tudja bemutatni az egyéb feladatokat ellátó úszó létesítményeket, a vízi közlekedés kiszolgáló létesítményeit, kikötőket, dokkokat.</p>	<p>Legyen képes meghatározni a hajók főbb szerkezeti részeit.</p> <p>Legyen képes ismertetni a vízi közlekedés egyéb kiszolgáló tevékenységeit, a hajókiemelését.</p>

<p>1.7. A légi közlekedés technikája</p>	<p>Tudja bemutatni a légi közlekedés felosztását. Legyen képes jellemezni a légi közlekedés pályáját, a légi közlekedés járműveit. Legyen képes a repülőgépek osztályozására. Tudja bemutatni a repülőgépek szerkezetét, a sárkányt és a hajtóművet. Legyen képes ismertetni a légi közlekedés kiszolgáló létesítményeit, a repülőtér csoportosítását, a repülőtér létesítményeit.</p>	
<p>1.8. A csővezetékes szállítás technikája</p>	<p>Legyen képes a csővezetékes szállítás értelmezésére, tudja bemutatni a fogalmát. Legyen képes ismertetni a csővezetékes szállítás csoportosítását, a kis távolságú csővezetékes szállítási módokat, a nagy távolságú csővezetékes szállítást. Legyen képes ismertetni a csővezetékes szállítás technikai berendezéseit.</p>	
<p>1.9. Egységtrakomány-képzés az áruszállításban</p>	<p>Legyen képes ismertetni a rakodólapokat, mint az egységtrakomány-képzés eszközeit, a rakodólapos egységtrakományok kialakítását, rögzítését.</p> <p>Tudja ismertetni a konténereket az egységtrakomány-képzésben, a konténerek csoportosítását, a nagykonténerek rakodását.</p>	
<p>1.10. A kombinált áruszállítás</p>	<p>Tudja meghatározni a kombinált áruszállítás előnyeit.</p> <p>Legyen képes ismertetni a konténeres áruszállítást, a közút-vasút huckepack szállítást, a közút-vízi huckepack szállítást, a folyam-tengeri kombinált áruszállítást.</p>	<p>Tudja ismertetni a kombinált áruszállítás termináljait.</p>

2. Közlekedési földrajz

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Általános földrajzi ismeretek	<p>Tudja ismertetni a térképek fajtáit, jelrendszerét, a méretarányt. Legyen képes mérések elvégzésére a térképeken.</p> <p>Tudja ismertetni a közlekedési földrajzi fogalmakat: szállítási források és térbeli elhelyezkedésük, közlekedési hálózat formái és legfontosabb pontjai, közlekedési izokron vonalak.</p>	Tudja ismertetni az időszámítási módokat.
2.2. A vasúti közlekedés	Legyen képes bemutatni a vasútvonalak osztályozását, számozását. Legyen képes bemutatni Magyarország vasúthálózatát, a vasúti fővonalakat, elágazásokat. Tudja ismertetni a nemzetközi vasúti összeköttetéseket, határátkelőhelyeket.	Legyen képes bemutatni az átlós vonalakat. Tudja ismertetni hazánk jelentősebb keskeny nyomtávolságú vasútvonalait. Tudja ismertetni a nemzetközi vasúti tranzitútvonalakat.
2.3. Közúti közlekedés	Tudja ismertetni hazánk és Európa közúthálózatát, számozási rendszerét, a 0-ra és 5-re végződő E utakat, hazánk első- és másodrendű főútvonalait, a magyarországi autópályákat. Legyen képes ismertetni hazánk közúti határátkelőhelyeit. Tudja bemutatni a páneurópai közlekedési folyosókat.	Legyen képes ismertetni a közutak csoportosítását és műszaki jellemzőiket. Tudja ismertetni az E utakat, a magyarországi körgyűrűket.
2.4. Vízi, légi közlekedés és csővezetékes szállítás	Legyen képes ismertetni Európa belvízi közlekedését, hajózható csatornáit, Európa tengeri hajózását. Tudja ismertetni Magyarország vízi közlekedését, hajózható vízi útjait. Ismerje a hazai repülőtereinket.	Tudja bemutatni hazánk és az európai térség jelenlegi csővezeték-hálózatát.

3. Közlekedés-üzemvitel

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A vasúti közlekedés üzemvitele	<p>Legyen képes bemutatni a vasúttal szemben támasztott követelményeket, a vasúti személyszállítási folyamatot. Tudja meghatározni a vasúti árufuvarozási folyamatot és részeit, a küldemények csomagolását, a fuvarszköz megrendelését és kiállítását, a rakodást, a küldemény átvételét, a küldemény továbbítását, a fuvarozás végrehajtását, valamint a fuvarozás befejezését, a kiszolgáltatást.</p> <p>Legyen képes használni a vasúti menetrendeket, onnan tudjon adatokat gyűjteni.</p>	<p>Tudja bemutatni a vasúti forgalom szervezését, az árufuvarozás a személyszállítás lebonyolítását.</p>
3.2. A városi és közúti közlekedés üzemvitele	<p>Tudja ismertetni a közúti áruszállítás üzemvitelét, az árufuvarozási folyamatokat. Legyen képes bemutatni a közúti árufuvarozás járat típusait. Tudja ismertetni a közúti személyszállítás üzemvitelét, a helyi, az elővárosi-környéki, illetve a távolsági személyközlekedés jellemzőit. Legyen képes használni a közúti autóbusz-menetrendeket, onnan tudjon adatokat gyűjteni.</p> <p>Tudja ismertetni a városi közlekedés üzemvitelét. Legyen képes ismertetni a városi tömegközlekedési rendszereket, az utazási igazolványokat.</p>	
3.3. A vízi közlekedés üzemvitele	<p>Tudja bemutatni az áruszállító hajózási módok csoportosítását. Legyen képes ismertetni a belvízi áruszállítási módokat, a vontató-, a toló- és az önjáró hajózást. Legyen képes bemutatni a folyam-tengeri hajózást. Tudja ismertetni a tengerhajózás</p>	

	üzemvitelét, a szabadhajózást, a vonalhajózást és a speciális hajózást. Legyen képes ismertetni a vízi személyszállítást: tengeri, belvízi, átkelő hajózást.	
--	--	--

4. Jogi, gazdasági, vállalkozási és marketing ismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Vállalkozások, gazdasági társaságok	Tudja bemutatni a vállalkozások indítását. Legyen képes ismertetni az egyéni vállalkozást, a vállalkozásokat, gazdasági társaságokat, azok jellemzőit.	Legyen képes ismertetni a vállalkozások finanszírozási forrásait, eszközeit. Tudja bemutatni az eszközök csoportosítását, fajtáit.
4.2. Marketing	Tudja ismertetni a marketing fogalmát, fejlődésének szakaszait. Tudja bemutatni a marketing és a piackutatás kapcsolatát, valamint a piackutatást. Tudja ismertetni a marketing-MIX elemei közül a termékpolitikát, az árpolitikát és a kommunikációs politikát. Legyen képes ismertetni a reklámot, az eladásösztönzést, a direkt marketinget, a PR-tevékenységet, a szponzorálást, a vállalati arculatot, az arculattervezést.	Legyen képes ismertetni a fogyasztói magatartás modelljét, a vásárlói magatartást befolyásoló tényezőket.
4.3. Magyarország Alaptörvénye	Tudja bemutatni az államot, az Országgyűlés, a kormány, a köztársasági elnök feladatait, jogait, kötelezettségeit, választását. Tudja bemutatni az Alkotmánybíróság feladatait.	Tudja ismertetni a bíróságok, az ügyészség feladatait, működését, az alapvető jogok biztosát, a helyi önkormányzatokat.

4.4. Szerződések	<p>Legyen képes ismertetni a szerződés fogalmát.</p> <p>Tudja ismertetni a szerződés létrejöttét, a szerződéskötést.</p> <p>Tudja bemutatni az érvénytelen szerződéseket, a semmisséget, a megtámadhatóságot.</p> <p>Tudja ismertetni a szerződés módosítását, megszűnését, teljesítését, megszegését. Legyen képes bemutatni a szerződés megerősítését, a jótállást, a termékszavatosságot.</p>	
4.5. Nevesített szerződések	Tudja bemutatni az adásvételi, a bérleti, a fuvarozási és a szállítmányozási szerződést.	Tudja bemutatni a vállalkozási, a megbízási és a biztosítási szerződést.
4.6. Polgári jogi kártérítési felelősség	Tudja ismertetni az általános vétkességen alapuló felelősséget, a jogellenes magatartást. Tudja bemutatni a kárt, a vétkességet és a kártérítési felelősséget.	